

1. 9. SVETOVÉ NÁBOŽENSTVÁ

Ciel: Poukázať na existenciu rôznych náboženstiev ako pokus človeka nájsť Boha; na nemožnosť vlastnými silami poznať Boha; na semená pravdy v iných náboženstvách; zdôrazniť, že plnosť pravdy nám prináša Kristus

Božie slovo

„Pavol si stal doprostred areopágu a hovoril: "Aténčania, podľa všetkého vidím, že ste neobyčajne nábožní. Lebo keď som sa prechádzal a prezeral si vaše svätyne, našiel som aj oltár s nápisom: "Neznámemu bohu." Čo teda uctieвате, hoci to nepoznáte, to vám ja zvestujem. Boh, ktorý stvoril svet a všetko, čo je v ňom, pretože je Pánom neba i zeme, nebýva v chrámoch zhotovených rukou, ani sa mu neslúži ľudskými rukami, akoby niečo potreboval, veď on dáva všetkým život, dych a všetko a z jedného urobil celé ľudské pokolenie, aby obývalo celý povrch zeme; určil im vymedzený čas a hranice ich bývania, aby hľadali Boha, ak by ho dajako nahmatali a našli hoci od nikoho z nás nie je ďaleko. Lebo v ňom žijeme, hýbeme sa a sme, ako to aj niektorí z vašich básnikov povedali: "Veď aj jeho pokolenie sme." (Sk 17,22-28)

Pánov anjel povedal Filipovi: "Vstaň a chod' na juh k ceste, čo vedie z Jeruzalema do Gazy; je pustá." On vstal a šiel. Tu videl Etiópčana, eunucha a veľmoža etiópskej kráľovnej Kandaky, správcu všetkých jej pokladov, ktorý sa prišiel do Jeruzalema pokloniť Bohu, a už sa vracal. Sedel na svojom voze a čítal proroka Izaiáša. Tu povedal Duch Filipovi: "Chod' a pridaj sa k tamtomu vozu." Keď Filip pribehol a počul, že číta proroka Izaiáša, opýtal sa: "A aj rozumieš, čo čítaš?" On odvetil: "Ako by som mohol, keď mi to nik nevysvetlí? A poprosil Filipa, aby nastúpil a sadol si vedľa neho. Stať Písma, ktorú čítal, bola táto: "Viedli ho ako ovcu na zabitie a ako baránok onemie pred tým, čo ho strihá, tak ani on neotvorí ústa. Pre jeho pokoru bol súd nad nim zrušený. A kto bude rozprávať o jeho rode? Lebo jeho život sa berie zo zeme." Eunuch povedal Filipovi: "Prosím ťa, o kom to prorok hovorí? O sebe, či o niekom inom?" Tu Filip otvoril ústa a počnúc týmto miestom z Písma, zvestoval mu Ježiša. Ako išli cestou, došli k akejsi vode a eunuch vravel: "Pozri, voda! Čo prekáža, aby som sa dal pokrstiť?" Filip mu povedal: "Ak veríš z celého srdca, slobodno." Rozkázal zastaviť voz a obaja, Filip i eunuch, zostúpili do vody a pokrstil ho. Keď vystúpili z vody, Pánov Duch Filipa uniesol a eunuch ho viac nevidel; ale šiel svojou cestou plný radosti. (Sk 8, 26-39)

„Hľadajte moju tvár!“ Pane, ja hľadám tvoju tvár. (Ž 27,8)

„On je náš Stvoriteľ, jemu patríme.“ (Ž 100,3)

„Aj vy chcete odísť?“ s vďačnosťou odpovedali: „Pane, a ku komu by sme išli? Ty máš slová večného života. A my sme uverili a spoznali, že ty si Boží Svätý.“ (Jn 6,67-69)

„Lebo spasení ste milosťou skrze vieru; a to nie je z vás, je to Boží dar: nie zo skutkov, aby sa nik nevystatoval. Veď sme jeho dielo, stvorení v Kristovi Ježišovi pre dobré skutky, ktoré pripravil Boh, aby sme ich konali.“ (Ef 2,8-10)

Iné pramene

„Prečo existuje toľko náboženstiev a ako to, že existuje toľko náboženstiev? S moslimami sme potomkovia toho istého otca, Abraháma: prečo Boh dovolí, aby bolo toľko náboženstiev? Boh to pripustil: scholastickí teológovia sa odvolávali na voluntas permissiva (pripúšťajúcu vôľu) Boha. On chcel túto skutočnosť pripustiť: existuje mnoho náboženstiev; niektoré sa rodia z kultúry, ale vždy hľadajú k nebu, hľadajú k Bohu. (Sv. Otec František, Katechéza po ceste v Maroku, 3. apríla 2019)

Cirkev uznáva, že iné náboženstvá hľadajú, hoci ešte „v tieňoch a obrazoch“ neznámeho, ale blízkeho Boha, lebo on dáva všetkým život, dych a všetko a chce, aby boli všetci ľudia

spasení. Preto Cirkev považuje všetko to dobré a pravdivé, čo sa môže nachádzať v náboženstvách, „za prípravu na evanjelium a za dar od toho, ktorý osvecuje každého človeka, aby mal napokon život“. (KKC 843)

„Lebo tí, čo bez vlastnej viny nepoznajú Kristovo evanjelium a jeho Cirkev, ale s úprimným srdcom hľadajú Boha a pod vplyvom milosti sa snažia skutkami plniť jeho vôľu, poznanú hlasom svedomia, môžu dosiahnuť večnú spásu.“ (KKC 847)

„Hoci Boh môže cestami, ktoré on pozná, priviesť ľudí, ktorí bez vlastnej viny nepoznajú evanjelium, k viere, bez ktorej je nemožné páčiť sa mu, Cirkev má povinnosť a zároveň sväté právo evanjelizovať“ všetkých ľudí. (KKC 848)

S nekresťanskými náboženstvami spája Cirkev predovšetkým puto spoločného pôvodu a spoločného cieľa ľudského pokolenia: „Ved' všetky národy tvoria jedno spoločenstvo a majú jeden pôvod, lebo Boh stanovil, aby celé ľudské pokolenie obývalo celý povrch zeme, a majú aj jeden posledný cieľ, Boha, ktorého prozreteľnosť, svedectvo dobroty a zámery spásy sa rozprestierajú na všetkých, až kým vyvolení nebudú zhromaždení vo Svätom meste.“ (KKC 842)

„Cirkev musí prichádzať k dialógu so svetom, v ktorom žije. Cirkev sa stáva slovom; Cirkev sa stáva posolstvom; Cirkev sa stáva rozhovorom“ (sv. Pavol VI., encyklika *Ecclesiam suam* č. 67)

Podnety na prehĺbenie témy

- náboženstvá ako výsledok ľudského hľadania Boha
- človek svojimi schopnosťami nemá možnosť objaviť plnosť pravdy; preto v týchto náboženstvách nachádzame zrnká pravdy spolu s mnohými omylmi
- to, čo je v týchto náboženstvách dobré a pravdivé, môžeme považovať „za prípravu na evanjelium a za dar od toho, ktorý osvecuje každého človeka, aby mal napokon život. (por. KKC 843)
- každé náboženstvo skrýva v sebe 6 dôležitých oblastí: učenie, knihy, etika, kult, sociálny rozmer, inštitucionálny rozmer
- rozdelenie: prirodzené – nadprirodzené; monoteistické – polyteistické; kresťanské - nekresťanské
- kresťanské - rímskokatolícke, gréckokatolícke, pravoslávne – ortodoxné, evanjelické, anglikánske
- nekresťanské – veriaci neuznávajú Ježiša Krista: islam, judaizmus, hinduizmus, brahmanizmus, budhizmus, taoizmus, a staroveké – antické náboženstvá - egyptské, babylonské, grécke, rímske.
- plnosť pravdy je v zjavení Krista (uviesť argumenty prečo)
- znaky náboženstva: viera, náboženské symboly, náboženské rituály
- sekty
- napriek tomu, že je veľa náboženstiev, nie je jedno čomu človek verí
- nebezpečenstvo synkretizmu, vytváranie si viery podľa vlastnej predstavy

Podnety k spoločnému zdieľaniu v skupinke

- prečo vzniklo náboženstvo? Aký význam má v živote človeka aj v dnešnej dobe?
- aké prvky musí mať nejaké duchovné hnutie, aby sa mohlo nazvať náboženstvom? Aký je postoj Katolíckej cirkvi k nekresťanským náboženstvám?
- ktoré prvky z východných náboženstiev prenikajú do Európy? Prečo sú nebezpečné pre kresťana?
- prečo nie je jedno, v čo veríš?
- prečo sú ľudia náboženski?
- čomu veríš? Čo je to viera? Prečo si práve ty kresťanom?

- je to len preto, že si sa narodil v kresťanskej krajine, v katolíckej rodine? Alebo preto, že si stretol kresťanov, ktorí ti príkladom svojho života ukázali Boha?
- môže byť spasený hinduista, budhista či moslim?
- keď je len jeden Boh, prečo je toľko náboženstiev?
- keď je Boh dobrý, prečo sa ľudia veriaci v dobrého a spravodlivého Boha medzi sebou nechápu a vládne tam skôr nevraživosť až nepriateľstvo?
- ak by sedel vedľa teba ateista alebo človek iného vierovyznania. Vedel by si mu povedať niečo o tvojom náboženstve? Komu veríš? Aký je Boh kresťanov?

Modlitba

Nicejsko-carhradské vyznanie viery

Verím v jedného Boha, Otca všemohúceho, Stvoriteľa neba i zeme, sveta viditeľného i neviditeľného. Verím v jedného Pána Ježiša Krista, jednorodného Syna Božieho, zrodeného z Otca pred všetkými vekmi; Boha z Boha, Svetlo zo Svetla, pravého Boha z Boha pravého, splodeného, nie stvoreného, jednej podstaty s Otcom: skrze neho bolo všetko stvorené. On pre nás ľudí a pre našu spásu zostúpil z nebies. A mocou Ducha Svätého vzal si telo z Márie Panny a stal sa človekom. Za nás bol aj ukrižovaný za vlády Poncia Piláta, bol umučený a pochovaný, ale tretieho dňa vstal z mŕtvych podľa Svätého písma. A vystúpil do neba, sedí po pravici Otca. A znova príde v sláve súdiť živých i mŕtvych a jeho kráľovstvu nebude konca. Verím v Ducha Svätého, Pána a Oživovateľa, ktorý vychádza z Otca i Syna. Jemu sa zároveň vzdáva tá istá poklona a sláva ako Otcovi a Synovi. On hovoril skrze prorokov. Verím v jednu, svätú, katolícku a apoštolskú Cirkev. Vyznávam jeden krst na odpustenie hriechov. A očakávam vzkriesenie mŕtvych a život budúceho veku. Amen.

Aplikácia do života

- natoč si krátke video, kde hovoríš: Akému Bohu veríš? Kto je tvoj Boh a čo pre teba znamená veriť v neho? Video si na budúcom stretnutí spoločenstva zdieľaj s inými.

Materiály k téme

KKC 839-848

3-minútový katechizmus/ Čím sa Ježiš líši od iných zakladateľov náboženstiev/
<https://www.tvlux.sk/archiv/play/11069>

Katechéza Svätého Otca po ceste v Maroku: Boh pripúšťa mnohosť náboženstiev
<https://www.vaticannews.va/sk/papez/news/2019-04/papez-frantisek-katecheza-generalna-audiencia-papmar.html>

KREŠTANSTVO A SVETOVÉ NÁBOŽENSTVÁ <https://www.tvlux.sk/archiv/play/14426>

<https://lepsiageografia.sk/rubriky/interaktivna-mapa-svetovych-nabozenstiev-vhodna-pre-skolske-vyuzitie/>

PPT svetové náboženstvá: nova.dkuspis.sk/download.php?art=971&id=10635

Šírenie náboženstva po svete <https://www.businessinsider.com/map-shows-how-religion-spread-around-the-world-2015-6>

Kresťanstvo a svetové náboženstvá, Martin Dojčár, Dobrá kniha 2018